

Mokymosi programa BFAA licencijoms gauti

BFAA vadovas bendrovėms dėl darbuotojų kvalifikacinių reikalavimų atitikties FPRD II ir DPPD

Investavimo konsultantas – IA (pagal FPRD II)

Investavimo informacijos teikėjas – IIP (pagal FPRD II)

Investicinio gyvybės draudimo konsultantas – IIA (pagal DPPD)

Gyvybės draudimo konsultantas – LIA (pagal DPPD)

Ne gyvybės draudimo konsultantas – NLIA (pagal DPPD)

Turinys

Ižanga.....	3
Bendroji informacija	3
Tikslinė grupė	3
Kvalifikacinių reikalavimų struktūra	3
Žinių lygis.....	3
Apie testus.....	4
BFAA testų struktūra	5
BFAA programa.....	6
1. Finansinė kompetencija	6
2. Etika ir reguliavimas	8
3. Investicinės paslaugos.....	11
4. Nekolektyvinės finansinės priemonės.....	14
5. Kolektyvinės finansinės priemonės	16
6. Draudimo produktai	17

Ižanga

Programa skirta pasirengti **dviem** testams, parengtiems pagal FPRD II (Finansinių priemonių rinkų direktyva, angl. MIFID), ir **trims** testams, parengtiems pagal DPPD (Draudimo produktų platinimo direktyva, angl. IDD) kvalifikacinius reikalavimus. Programą sukūrė BFAA peržiūros taryba, atitinkamų sričių investicijų, draudimo bei teisės ekspertų grupė.

BFAA nariai gali naudoti šią programą, kad pasirengtų mokymams bei testų laikymui. Kad kandidatai gauti licenciją pasirengtų testams, BFAA papildomai suteikia vadovėlius ir bandomuosius testus.

Bendroji informacija

BFAA (angl. *Baltic Financial Advisors Association*, Baltijos finansų patarėjų asociacija) yra pelno nesiekianti organizacija, kurią drauge įkūrė Latvijos, Lietuvos ir Estijos bankų asociacijos. Jos paskirtis – sukurti ir valdyti kvalifikacijos sistemą, skirtą asmenims, teikiantiems investavimo rekomendacijas ar tarpininkaujantiems platinant draudimo produktus.

BFAA tikslas yra užtikrinti bendrovėms, kad darbuotojai, gavę BFAA licenciją, turėtų darbui atlikti tinkamų žinių ir įgūdžių, todėl mūsų testai yra aktualūs, patikimi bei praktiški.

Tikslinė grupė

Kvalifikaciniai reikalavimai grindžiami baziniu žinių lygiu, kurį, priklausomai nuo pareigų, turi įgyti licencijos turėtojai. Nuo darbuotojo pareigų ir darbo pobūdžio priklausys, ar būtina įgyti išsamesnių ar papildomų žinių, nei nustatyta kvalifikaciniuose reikalavimuose. Bendrovė turi pati įvertinti, kokios darbuotojo žinios yra pakankamos užduotims atlikti.

Kvalifikacinių reikalavimų struktūra

Kvalifikaciniai reikalavimai suskirstyti į kategorijas, skyrius, vertinimo kriterijus ir žinių tikslus. Žinių tikslo skyrelyje nurodoma, kokių žinių turėtų įgyti licencijos turėtojas.

Pavyzdžiai

- Kategorija 1. Finansinė kompetencija
- Skyrius 1.1. Makroekonominė aplinka
- Vertinimo kriterijai 1.1.1. Makroekonominiai rodikliai
- Žinių tikslas Suprasti verslo ciklo ir ekonominių rodiklių (BVP, nedarbo, infliacijos, valiutos kursų ir mokėjimo balansų) įtaką finansinių priemonių vertei

Žinių lygis

Žinių lygiai skirti klausimų sudėtingumo laipsniui apibūdinti.

- ❖ **Prisiminti (R)** – kandidatas privalo atpažinti ir atsiminti sąvokas, apibrėžimus ir faktus.
- ❖ **Suvokti (C)** – kandidatas privalo suprasti ir paaiškinti įvairius ryšius bei kontekstą.
- ❖ **Pritaikyti (A)** – kandidatas privalo gebėti pritaikyti informaciją, pavyzdžiui, formules, taisykles, teisinius reikalavimus ir metodus.

Visi testų klausimai yra tiesiogiai susiję su žinių tikslu. Profesionalių mokymų teikėjai ir BFAA nariai privalo tinkamai išaiškinti kvalifikacinius reikalavimus ir sukurti atitinkamą mokomąjį kursą, grindžiamą tokiu išaiškinimu.

Apie testus

BFAA testų laikymas vyksta estų, latvių ir lietuvių kalbomis naudojantis kompiuteriais. Šiame teste klausimai yra uždari ir iš keturių pateiktų atsakymo variantų tik vienas yra teisingas. Už vieną teisingą atsakymą skiriamas vienas taškas, o už neteisingą atsakymą skiriama 0 taškų.

Investavimo konsultanto (IA) ir investicinio gyvybės draudimo konsultanto (IIA) testus sudaro 80 klausimų, o Investavimo informacijos teikėjo (IIP), gyvybės draudimo konsultanto (LIA) ir ne gyvybės draudimo konsultanto (NLIA) testus sudaro 60 klausimai. Kandidatas turi atsakyti į visus pateiktus klausimus.

Pagal FPRD II reikalavimus parengti testai (IA ir IIP) yra laikomi prižiūrimose testavimo vietose, tuo tarpu DPPD testai (IIA, LIA ir NLIA) gali būti laikomi darbo vietose.

	Investavimo konsultantas IA	Investavimo informacijos teikėjas IIP	Investicinio gyvybės draudimo konsultantas IIA	Gyvybės draudimo konsultantas LIA	Ne gyvybės draudimo konsultantas NLIA
Vieno testo klausimų skaičius	80	60	80	60	60
Testo trukmė	2:00 val.	1:30 val.	1:36 val.	1:10 val.	1:10 val.
Išlaikymo lygis	70 %				

BFAA taip pat parengė testų paketus, kuriuose yra sudėti kelių testų klausimai ir tikrinamos žinios apie skirtingus draudimo produktus. Šie testų paketai padeda BFAA nariams ir jų darbuotojams, kurie platina įvairius draudimo produktus, efektyviau planuotus savo laiką.

	Draudimo konsultantas IIA / LIA / NLIA	Gyvybės rizikinio ir ne gyvybės draudimo konsultantas LIA / NLIA
Klausimų skaičius testų pakete	100	75
Testo trukmė	2:00 val.	1:30 val.
Išlaikymo lygis	70%	

BFAA testų struktūra

Kategorija	Skyrius	IA %	IIP %	IIA %	LIA %	NLIA %
1. Finansinė kompetencija	1.1. Makroekonominė aplinka 1.2. Finansų rinkos 1.3. Draudimo rinka 1.4. Finansiniai pagrindai 1.5. Rizika ir grąža	10–20				
2. Etika ir reguliavimas	2.1. Etikos kodeksas 2.2. Investavimo reglamentavimas 2.3. Draudimo reguliavimas	15–25	25–35	15–25		35–45
3. Investavimo paslaugos	3.1. Investavimo rekomendacija 3.2. Portfelio valdymas 3.3. Kitos investavimo paslaugos 3.4. Papildomos investavimo paslaugos	20–30	10–20	5-15	-	-
4. Nekolektyvinės investavimo priemonės	4.1. Indėliai 4.2. Obligacijos 4.3. Akcijos 4.4. Išvestinės finansinės priemonės	15–25	10–20	0–10	-	-
5. Kolektyvinės finansinės priemonės	5.1. Fondų ypatybės 5.2. Investiciniai fondai 5.3. Pensijų sistema	20–30	10–20	5–15	0–10	-
6. Draudimo produktai	6.1. Ne gyvybės draudimo produktai 6.2. Gyvybės draudimo produktai	-	-	30–45	35–50	35–50

BFAA programa

1. Finansinė kompetencija

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
1.1. Makroekonominė aplinka	1.1.1. Makroekonominiai rodikliai	Suprasti ekonomikos ciklo ir ekonominių rodiklių (BVP, nedarbo, infliacijos, valiutos kurso) įtaką finansinių priemonių vertei	C	R	C	R	R
	1.1.2. Fiskalinė ir pinigų politika	Prisiminti centrinių bankų vaidmenį ir jų turimas pinigų politikos įgyvendinimo priemones	R	R	R	-	-
1.2. Finansų rinkos	1.2.1. Užsienio valiutų rinkos	Suprasti užsienio valiutų rinkų vaidmenį globalioje ekonomikoje ir žinoti jų santykį su kitomis finansų rinkomis, ypač išvestinių finansinių priemonių ir obligacijų rinkomis	R	-	-	-	-
	1.2.2. Obligacijų rinkos	Suprasti dvejopą obligacijų rinkų funkciją: kapitalo šaltinio įmonėms, vyriausybėms ir kitoms organizacijoms funkciją bei investavimo galimybių investuotojams suteikimo funkciją	C	C	-	-	-
		Žinoti obligacijų rinkų pagrindinius dalyvius ir prisiminti obligacijų kaip turto klasės savybes	R	R	-	-	-
		Gebėti atskirti obligacijų ir akcijų rinkas pagal jų dydį, pobūdį ir investicijų kiekius	C	R	-	-	-
	1.2.3. Akcijų rinkos	Suprasti dvejopą akcijų rinkų funkciją: kaip kapitalo šaltinio įmonėms ir investavimo galimybių investuotojams suteikimo	C	C	R	-	-
		Žinoti akcijų rinkų pagrindinius dalyvius ir prisiminti akcijų, kaip turto klasės, savybes	R	R	-	-	-
	1.2.4. Išvestinių finansinių priemonių rinkos	Suprasti išvestinių finansinių priemonių rinkų vaidmenį rizikos ir investicijų valdymo požiūriu	C	-	-	-	-
		Prisiminti svarbiausias išvestines finansines priemones ir jų funkcijas	R	-	-	-	-
		Žinoti pagrindinius išvestinių finansinių priemonių rinkų dalyvius ir gebėti atskirti išvestines finansines priemones nuo kitokio finansinio turto	R	-	-	-	-
	1.3. Draudimo rinka	1.3.1. Draudimo rūšys	Sugebėti atskirti sumų draudimą nuo nuostolių draudimo; apibūdinti, kokių tipų riziką galima apdrausti ir kokia rizika nedraudžiama	-	-	C	C
Atskirti gyvybės ir ne gyvybės draudimą bei jo produktus			-	-	C	C	C
Suprasti, kas yra papildoma rizika			-	-	R	R	R
Žinoti tiesioginio investavimo ir draudimo produktų su investiciniais elementais privalumus bei trūkumus			C	-	C	-	-
Žinoti anuitetų rūšis ir jų savybes			-	-	C	R	-

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
	1.3.2. Socialinis draudimas	Žinoti, kaip ir kokie faktoriai lemia anuiteto kainą	-	-	C	-	-
		Žinoti pagrindinius valstybinio socialinio draudimo sistemos principus	-	-	R	R	R
		Žinoti atsakingas institucijas ar trečiašias šalis, teikiančias negalios, sveikatos ir profesines garantijas	-	-	R	R	R
		Prisiminti pagrindinius socialinių garantijų tipus, tokius kaip negalios, sveikatos ir darbo	-	-	R	R	R
		Žinoti, kokiomis aplinkybėmis kokios socialinės garantijos yra prieinamos ir kokios skiriamos išmokos	-	-	R	R	R
	1.3.3. Draudimo rinkos dalyviai	Apibrėžti draudimo rinkos struktūrą ir pagrindines jos grupes: draudėjus, tarpininkus, draudikus (registruotus šalyje ir tarptautinius paslaugų teikėjus), perdraudikus	-	-	R	R	R
		Suprasti draudėjų, tarpininkų bei draudimo bendrovių ir skirtingų platinimo kanalų ryšius.	-	-	C	C	C
		Suprasti pagrindines draudimo rinkos tarpininkų savybes ir aiškiai atskirti brokerius (klientų atstovus) nuo agentų (draudimo bendrovių atstovų)	-	-	C	C	C
		Apibūdinti pagrindines rizikos vertinimo ir žalų administravimo darbuotojų funkcijas ir atsakomybes	-	-	-	-	R
		Paaikškinti finansinių paslaugų rinkos priežiūros institucijos (Lietuvos banko) vaidmenį suteikiant veiklos leidimus draudikams ir tarpininkams bei juos prižiūrint ir reguliuojant jų veiklą	-	-	R	R	R
		Paaikškinti, kodėl kai kurie draudimo produktai yra privalomi (pvz., TPVCA)	-	-	-	-	C
		Žinoti, kas yra biometrinės rizikos ir kokios draudimo apsaugos siūlomos rinkoje	-	-	R	R	-
		Žinoti Apdraustųjų asmenų apsaugos fondo funkciją – suteikti garantiją apdraustajam (fiziniam asmeniui) [Latvija]	-	-	R	R	R
	1.4. Finansų pagrindai	1.4.1. Palūkanos	Suprasti tokias sąvokas kaip „paprastosios palūkanos“, „sudėtinės palūkanos“, „nominalios palūkanos“, „realios palūkanos“ ir žinoti, kokiais atvejais vartoti kiekvieną iš šių sąvokų	A	C	A	A
1.4.2. Pinigų laiko vertė		Suprasti „dabartinės vertės“, „būsimosios vertės“ ir „galutinės vertės“ sąvokas	A	C	C	C	-
1.4.3. Bendrovės finansiniai duomenys		Suprasti pagrindinius draudimo bendrovių finansinės apskaitos aspektus, pvz., skirti pasirašytas įmokas nuo uždirbtų įmokų, išmokėtas žalos atlyginimo išmokas ir techninius atidėjinius	-	-	C	C	C

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
1.5. Rizika ir grąža	1.5.1. Rizikos rūšys	Žinoti skirtingas rizikos rūšis: kainos (rinkos) rizika, palūkanų normos rizika, reinvestavimo rizika, valiutos rizika, kredito rizika, likvidumo rizika, veiklos rizika, mokesčių rizika) ir suprasti, kaip ši rizika gali paveikti kliento investicijas	R	R	R	-	-
	1.5.2. Grąžos sudėtinės dalys	Suprasti sąvokas „grąža pinigine išraiška“, „grąža procentine išraiška“, „vidutinė grąža“, „grąžos kintamumas“; žinoti, kaip apskaičiuojama grąža	C	R	R	R	R

2. Etika ir reguliavimas

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
2.1. Etikos kodeksas	2.1.1. BFAA etikos kodeksas	Suprasti etikos svarbą saugant finansų rinkų vientisumą ir išsaugant pasitikėjimą investuotojo profesija bei finansinių paslaugų sektoriumi. Žinoti BFAA Etikos kodekse numatyto etiško elgesio ir teisiškai priimtino, įstatymų ir reglamentų numatyto elgesio skirtumus.	C	C	C	C	C
	2.1.2. BFAA etikos kodekso taikymas	Nustatyti teigiamus ir neigiamus etiško elgesio rodiklius nesudėtingose situacijose	A	A	A	A	A
2.2. Investavimo reguliavimas	2.2.1. Reglamentavimo Europos lygmeniu principai	Suprasti kyšininkavimo ir korupcijos sąvoką bei principus; susipažinti su verslo veiklos kodeksu	C	C	-	-	-
		Suprasti, kas yra piktnaudžiavimas rinka ir kokie jo požymiai	C	C	-	-	-
		Suprasti principo „pažink savo klientą“ svarbą ir paslaugų teikėjo pareigą neteikti paslaugų neturint reikiamos informacijos	A	A	-	-	-
		Suprasti, kas laikoma viešai neatskleista informacija ir kokios gali būti pasekmės dėl neteisėto jos panaudojimo	C	C	-	-	-
		Suprasti, kas laikoma manipuliavimu rinka, kokie yra manipuliavimo rinka požymiai ir kada atsiranda prievolė apie tai pranešti	A	A	-	-	-
	2.2.2. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija	Suprasti pagrindinius pinigų plovimo etapus	C	C	-	-	-
		Suprasti, kas yra teroristų finansavimas	C	C	-	-	-
		Suprasti pareigą pranešti apie bet kokius įtartinus sandorius ir prievolę neinformuoti kliento	A	A	-	-	-
2.2.3. Investicinių paslaugų teikėjo įsipareigojimai	Žinoti apie galimus su skirtingomis investicinėmis paslaugomis susijusius interesų konfliktus investicinėje įmonėje; žinoti, kodėl skatinimo ir atlyginimo struktūros sukuria galimas interesų konfliktų situacijas	C	C	-	-	-	

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
		Žinoti, ką reiškia „klientų pavedimų vykdymas geriausiomis sąlygomis“	R	R	-	-	-
		Suprasti dokumentų (iki sandorio sudarymo) ir ataskaitų (įprastų ir sandorių ataskaitų) pateikimo investuotojui prievolę	C	C	-	-	-
		Suprasti paslaugų teikėjų prievolę saugoti ir apskaityti klientų turtą (pinigus ir vertybinius popierius)	R	R	-	-	-
		Suprasti paslaugos teikėjo prievolę įvertinti kliento žinias ir patirtį (priimtinumą ir tinkamumą vertinimas)	A	C	-	-	-
		Suprasti paslaugų teikėjų pareigą priskirti klientą tam tikrai kategorijai prieš pradėdant teikti investicines paslaugas (neprofesionalusis klientas, profesionalusis klientas, tinkama sandorio šalis)	R	R	-	-	-
		Suprasti indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo sistemų (garantinių fondų) vaidmenį ir žinoti, koks turtas yra apdraustas fondo lėšomis, kokios išmokų ribos taikomos	R	R	-	-	-
		Suprasti paslaugų teikėjų pareigą nagrinėti klientų skundus (jei paslaugos teikėjui nepavyksta išspręsti ginčo, jis klientus turi nukreipti į ginčus sprendžiančias institucijas)	R	R	-	-	-
	2.2.4. Priežiūros institucijų svarba ir jų skaičius	Suprasti vietos priežiūros institucijų vaidmenį (priežiūros institucijos teisė skirti baudas)	R	R	-	-	-
2.3. Draudimo reguliavimas	2.3.1. Kliento draudimo poreikių įvertinimas	Apibūdinti draudimo intereso principą ir paaiškinti, kada egzistuoja draudimo interesas	-	-	C	C	C
		Apibūdinti procedūras, susijusias su kainų pasiūlymais, pasiūlymų formomis, draudimo liudijimais, sertifikatais ir jų teisine svarba	-	-	A	A	A
		Paaiškinti draudimo įmokų mokėjimo svarbą ir jų nesumokėjimo pasekmes	-	-	A	A	A
		Suvokti, kad kliento poreikių įvertinimas prieš sudarant sutartį apima įsipareigojimą gauti informaciją iš kliento apie jo pageidavimus, poreikius ir tikslus renkantis tam tikrą draudimo produktą	-	-	A	A	A
		Suvokti, kad įsipareigojimas teikti klientui konsultacijas reiškia, jog klientams yra teikiamos asmeninės rekomendacijos paaiškinant, kodėl tam tikras draudimo produktas geriausiai atitinka kliento pageidavimus ir poreikius	-	-	A	A	A
		Skirti patarimą (asmenišką rekomendaciją) nuo konsultacijos (individualizuotos rekomendacijos) remiantis sąžininga konkretaus asmens poreikius atitinkančia analize	-	-	A	A	-

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
2.3.2. Interesų konfliktai		Gebėti paaiškinti, kas yra interesų konfliktas	-	-	C	C	C
		Žinoti situacijas, kada paprastai kyla interesų konfliktai	-	-	C	C	C
		Žinoti ir gebėti paaiškinti informaciją apie interesų konfliktus, kuri turi būti pateikta prieš pasirašant draudimo sutartį	-	-	A	A	A
		Žinoti būdus, kaip pateikti informaciją apie interesų konfliktus	-	-	A	A	A
2.3.3. Duomenų apsaugos teisės aktai		Suprasti pagrindinius asmens duomenų tvarkymo principus (pvz., konfidencialumą, proporcingumą)	-	-	C	C	C
		Žinoti, kuo skiriasi asmens duomenų tvarkymas atsižvelgiant į įvairius tvarkymo tikslus (sutartys, rinkodara, įstatymų numatyti atvejai)	-	-	C	C	C
		Paaikinti klientams jų kaip duomenų subjektų teises ir kaip tvarkomi jų asmens duomenys	-	-	A	R	R
		Žinoti valstybės institucijų galias ir taikomas sankcijas asmens duomenų apsaugos taisyklių pažeidimo atvejais	-	-	R	R	R
2.3.4. Vartotojų teisių apsaugos įstatymas		Perprasti bendrojo pobūdžio sutarčių su vartotojais sudarymo reikalavimus, pavyzdžiui, kad sutartys turi būti sąžiningos: aiškios ir iš anksto aptartos	-	-	C	C	C
		Žinoti teisės aktuose apibrėžiamas pagrindines nesąžiningų sutarčių sąlygas	-	-	C	C	C
		Žinoti pagrindinių vartotojų teisių apsaugos įstatymo terminų apibrėžtis, pavyzdžiui, kas yra „vartotojas“ ir „nuotolinė sutartis“	-	-	C	C	C
		Žinoti nuotolinių sutarčių sudarymo ir (ar) nutraukimo ypatybes	-	-	R	R	R
		Žinoti nuotolinių sutarčių sudarymo ir (ar) nutraukimo ypatybes	-	-	R	R	R
2.3.5. Žalų reguliavimas		Apibūdinti žaloms keliamus reikalavimus	-	-	R	R	R
		Paaikinti, kodėl draudimo išmokos prašymas gali būti netenkinamas arba tik iš dalies patenkintas	-	-	R	R	R
		Apibūdinti draudiko pareigas gavus prašymą išmokėti draudimo išmoką ir žinoti, kada draudikas privalo priimti sprendimą dėl draudimo išmokos mokėjimo bei kada ją išmokėti	-	-	R	R	C
		Paaikinti būdus, kaip gali būti tenkinamas prašymas kompensuoti žalą: remontas, keitimas, atitaisymas, mokėjimas grynaisiais	-	-	-	-	R
		Apibūdinti dokumentinius įrodymus, kurie būtini pateikti prašymus draudimo išmokoms gauti	-	-	R	R	R
2.3.6. Skundų nagrinėjimas		Paaikinti ir suvokti efektyvaus skundų nagrinėjimo procedūrų svarbą	-	-	R	R	R

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
		Apibūdinti draudėjams ir draudikams prieinamus ginčų sprendimo mechanizmus bei kiekvieno jų vaidmenį sprendžiant ginčus	-	-	R	R	R
	2.3.7. Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas	Žinoti sąvokas „procesiniai veiksmai dėl nusikalstamos veikos“, „teroristų finansavimas“, „politikoje dalyvaujantis fizinis asmuo“ ir „naudos gavėjas“	-	-	R	R	-
		Suvokti Kovos su pinigų plovimu taisyklių tikslą ir sankcijas, kurios taikomos pažeidus šias taisykles	-	-	C	C	-
		Prisiminti klientų tapatybės nustatymo taisykles ir klientų deramo tikrinimo proceso taisykles bei suprasti, kada būtinas supaprastintas, o kada – sustiprintas patikrinimo procesas	-	-	A	A	-
		Prisiminti įtartinų ir neįprastų finansinių operacijų kriterijus, suprasti, kada pranešti apie tokias finansines operacijas ir kada susilaikyti nuo jų atlikimo	-	-	C	C	-
		Žinoti klientų informavimo draudimus tais atvejais, kai apie jų finansines operacijas dėl neįprastumo arba įtartinumo yra pranešama atitinkamoms instancijoms	-	-	R	R	-

3. Investicinės paslaugos

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
3.1. Investavimo rekomendacija	3.1.1. Investavimo rekomendacijų teikimas	Investavimo rekomendacijų teikimas: suprasti paslaugos turinį (kas yra asmeninė rekomendacija) ir kaip vertinamas rekomendacijos tinkamumas klientui	A	C	-	-	-
		Suprasti, kas yra investavimo tikslai, apribojimai, likvidumas, paaiškinti ryšį tarp investavimo laikotarpio ir rizikos, mokėti padėti klientui renkantis tinkamą investavimo strategiją	A	C	-	-	-
	3.1.2. Elgsenos finansai	Suvokti elgsenos finansų pagrindus	R	-	-	-	-
	3.1.3. Finansinių rezultatų prognozavimo ribos	Gebėti išaiškinti skirtumus tarp praeities įvykių ir ateities rezultatų; gebėti paaiškinti, kodėl finansinių rezultatų prognozavimo galimybės yra ribotos	A	A	C	-	-
3.2. Portfelio valdymas	3.2.1. Portfelio valdymo paslaugos turinys	Suprasti, koks yra portfelio valdymo paslaugos (teikiamos pavieniems asmenims ir institucijoms) turinys ir, jei investavimo rekomendacija teikiama, suvokti tinkamumo įvertinimo pareigą	C	C	-	-	-
		Suvokti portfelio perspektyvą ir bazinio portfelio valdymo proceso žingsnius: tikslų ir apribojimų nustatymą, investavimo	A	-	-	-	-

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
		politikos dokumento rengimą, kapitalo rinkų lūkesčių suformavimą, strateginės turto alokacijos vertinimą, stebėseną ir perbalansavimą					
	3.2.2. Portfelio formavimo teorija ir portfelio efektyvumas	Suprasti, kas yra efektyvus portfelis, rizikos rodikliai (variacija ir standartinis nuokrypis), grąžos rodikliai (realizuota, tikėtina, metinė), beta rodiklis ir kapitalo įkainojimo modelis (KJM)	C	-	-	-	-
	3.2.3. Portfelio formavimas	Suprasti, kas yra aktyvus ir pasyvus investicijų valdymas ir kuo jie skiriasi	A	-	C	-	-
Apibūdinti dviejų skirtingų turto klasių portfelį. Suprasti, kas yra diversifikavimas, skirtas portfelio rizikai sumažinti, portfelio kovariacija ir koreliacija		C	-	C	-	-	
Gebėti palyginti, rizikos ir grąžos požiūriu, skirtingai sudarytus investicinius portfelius		-	-	A	-	-	
	3.2.4. Rezultatų įvertinimas	Suprasti ir gebėti paaiškinti investicinių portfelių (įskaitant investicinius ir pensijų fondus) rizikos ir grąžos rodiklius: Šarpo rodiklį, SRG rodiklį (sintetinis rizikos ir grąžos rodiklis; angl. Synthetic Risk and Reward Indicator, SRRI), standartinį nuokrypį, alfa, beta, nuokrypio nuo indekso paklaidą, informacinį santykį, absoliučiąją ir metinę grąžą. Suvokti trumpalaikės ir ilgalaikės investicijų grąžos įtaką	A	-	C	-	-
Gebėti palyginti investavimo rezultatus su lyginamaisiais indeksais ir kitų rinkos dalyvių investicinių portfelių rezultatais		A	R	R	-	-	
3.3. Kitos investicinės paslaugos	3.3.1. Su finansinėmis priemonėmis susijusių pavedimų priėmimas ir perdavimas	Suprasti paslaugos turinį, kur ir kada jos yra teikiamos, bei paslaugų teikėjo pareigą įvertinti paslaugų priimtinumą	C	C	-	-	-
	3.3.2. Pavedimų vykdymas	Suprasti paslaugos turinį ir paslaugų teikėjo pareigą įvertinti priimtinumą (sudėtingų ir nesudėtingų priemonių)	C	C	-	-	-
	3.3.3. Prekyba finansinėmis priemonėmis savo sąskaita	Suvokti prekybos finansinėmis priemonėmis savo sąskaita paslaugos turinį	R	R	-	-	-
	3.3.4. Finansinių priemonių	Suprasti paslaugos turinį	R	R	-	-	-

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis					
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA	
	pasirašymas ir (arba) platinimas įsipareigojant jas išplatinti							
	3.3.5. Finansinių priemonių platinimas neįsipareigojant jų išplatinti	Suprasti paslaugos turinį	R	R	-	-	-	-
	3.3.6. DPS veikimas	Suprasti, kokią paslaugą teikia daugiašalė prekybos sistema	R	R	-	-	-	-
	3.3.7. OPS veikimas	Suprasti, kokią paslaugą teikia organizuota prekybos sistema (OPS)	R	R	-	-	-	-
3.4. Papildomos paslaugos	3.4.1. Finansinių priemonių saugojimas ir administravimas	Suprasti paslaugos turinį (t. y. saugojimo ir depozitoriumo paslaugas, finansinių priemonių sąskaitas, investicines sąskaitas, centrinio depozitoriumo sistemą)	R	R	-	-	-	-
	3.4.2. Paskolos suteikimas investuotojui	Suprasti paslaugos – paskolos (užtikrintos investiciniu portfeliu) – suteikimo investuotojui turinį	R	R	-	-	-	-
	3.4.3. Investicijų tyrimai ir finansinė analizė arba kitų formų bendrosios rekomendacijos	Suprasti bendrųjų rekomendacijų teikimo (finansines priemones pirkti, parduoti ar laikyti) paslaugos turinį	R	R	-	-	-	-
	3.4.4. Patarimai įmonėms dėl kapitalo struktūros, veiklos strategijos ir pan.	Suprasti paslaugos turinį	R	R	-	-	-	-
	3.4.5. Su užsienio valiutų rinka susijusios paslaugos, kai jos yra susijusios su investicinių paslaugų teikimu	Suprasti paslaugos turinį	R	R	-	-	-	-

4. Nekolektyvinės finansinės priemonės

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
4.1. Indėliai	4.1.1. Indėlių savybės	Žinoti pagrindines indėlių savybes (vartotojų apsaugos schema, įprasti terminai, palūkanų skaičiavimo metodai)	-	-	R	-	-
	4.1.2. Struktūrizuoti indėliai	Įsiminti pagrindines struktūrizuoto (investicinio) indėlio savybes (pagrindinės apsaugos lygis, terminas, susieto finansinio turto ir indėlio grąžos ryšys), su struktūrizuotu indėliu susijusią riziką (kainos riziką, likvidumo riziką, sandorio šalies riziką)	R	R	R	-	-
4.2. Obligacijos	4.2.1. Obligacijų savybės	Įsiminti pagrindines obligacijų savybes (atkarpa, išpirkimas, nominali vertė, subordinacijos lygis)	R	R	R	-	-
	4.2.2. Obligacijų tipai	Žinoti skirtingų obligacijų apibrėžimus ir savybes: emitentas (vyriausybė, įmonė), apsaugos lygis (neapsaugota, subordinuota), išpirkimo nuostatos. Suprasti obligacijos riziką	R	R	R	-	-
	4.2.3. Kredito reitingai	Žinoti kredito reitingų vaidmenį ir įvairių kredito reitingų („Moody’s“, „Standard&Poor’s“, „Fitch Ratings“) reikšmes	R	R	R	-	-
	4.2.4. Investavimo į obligacijas privalumai ir trūkumai	Suprasti investavimo į obligacijas grąžos ir rizikos savybes	C	R	C	-	-
4.3. Akcijos	4.3.1. Nuosavybės vertybinių popierių rūšys	Suprasti nuosavybės vertybinių popierių rūšis, pagrindines savybes ir pranašumus: paprastosios ir privilegijuotosios akcijos, Amerikos depozitoriumo pakvitavimai (ADP), tarptautiniai depozitoriumo pakvitavimai (TDP).	C	C	-	-	-
	4.3.2. Investicijų į akcijas grąžos šaltiniai	Suprasti investicijų į akcijas grąžą: vertės pokytis, pajamos iš dividendų	C	C	C	-	-
	4.3.3. Prekyba ir atsiskaitymas akcijų biržose	Žinoti pagrindines prekybos akcijų (vertybinių popierių) biržose savybes: 1) kuo skiriasi pirminė ir antrinė rinka; 2) pavedimų rūšys; 3) atsiskaitymo susitarimai; 4) vienalaikio vertybinių popierių ir lėšų pateikimo principas.	A	A	-	-	-
	4.3.4. Akcijų rinkų rizika	Suprasti, kas yra rinkos rizika, sandorio šalies ir (arba) atsiskaitymo rizika, tam tikrai įmonei būdinga rizika, pramonės šakos rizika, makroekonominė rizika, reguliavimo rizika, sisteminė rizika, rizika reputacijai	C	R	C	-	-
	4.3.5. Akcijų indeksų rūšys ir indeksų naudojimo būdai	Paaiškinti svarbiausias įvairių indeksų savybes, žinoti jų panašumus ir skirtumus: kainos grąžos ir bendros grąžos indekso, svertinio kainų indekso, svertinio rinkos viršutinės ribos indekso ir vienodo svorio indekso. Suprasti etiškų indeksų naudojimą	R	R	R	-	-

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
	4.3.6. Esminiai įvykiai	Suprasti esminius įvykius: dividendų mokėjimą, susijungimus, įsigijimus, metinius visuotinius acnininkų susirinkimus ir balsavimą, akcijų skaidymą, akcijų stambinimą, akcijų teisių siūlymą	C	R	-	-	-
	4.3.7. Akcijų vertinimo baziniai kriterijai ir principai	Suprasti ir mokėti panaudoti pagrindinius akcijų vertinimo rodiklius: akcijos kainos ir pelno rodiklis (P / E), akcijų kainos ir buhalterinės vertės rodiklis (P / B), vienai akcijai tenkantis pelnas (EPS), pelnas prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą bei amortizaciją (EBITDA), dividendų pajamingumas	A	R	-	-	-
4.4. Išvestinės finansinės priemonės	4.4.1. Išankstiniai sandoriai	Žinoti išankstinių sandorių pagrindines savybes, rizikos rūšis, terminologiją, pagrindinius šios priemonės naudotojus ir kaip šie sandoriai pasitelkiami prekiaujant valiuta ar kitomis finansinėmis priemonėmis	C	-	-	-	-
	4.4.2. Ateities sandoriai	Žinoti šiuos ateities sandorių aspektus: pagrindines savybes, terminologiją, bendrojo pobūdžio mokestines pasekmes, sąnaudas, pagrindinius tokių sandorių naudotojus ir galimybę juos naudoti kaip apsidraudimo arba spekuliacijos priemonę	C	-	-	-	-
		Žinoti, kuo skiriasi ateities ir išankstiniai sandoriai prekybos, atsiskaitymo ir naudotojų požiūriu	R	-	-	-	-
	4.4.3. Pasirinkimo sandoriai	Suprasti šiuos pasirinkimo sandorių aspektus: pagrindines savybes, rūšis (pirkimo ir pardavimo pasirinkimo sandorius), rizikos rūšis, terminologiją, bendras mokestines pasekmes, sąnaudas, pagrindinius naudotojus ir naudojimo tikslus	C	-	-	-	-
		Žinoti, kuo pasirinkimo sandoriai skiriasi nuo išankstinių sandorių, ateities sandorių – nuo apsikeitimo sandorių (jų savybių, tikslo ir pagrindinių naudotojų požiūriu)	R	-	-	-	-
4.4.4. Apsikeitimo sandoriai	Suprasti šiuos apsikeitimo sandorių aspektus: pagrindines savybes, rizikos rūšis, terminologiją, pagrindinius tokių sandorių naudotojus ir naudojimą valdant palūkanų normos riziką	C	-	-	-	-	

5. Kolektyvinės finansinės priemonės

Skyrius	Vertinimo punktai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
5.1. Fondų ypatybės	5.1.1. Kolektyvinių finansinių priemonių nauda	Suprasti ir paaiškinti investicinių bei pensijų fondų naudą: diversifikavimą, prieigą prie įvairių rinkų, mažesnę būtiną minimalią investiciją, priežiūros institucijas, standartizuotą teisinę struktūrą	A	C	C	-	-
	5.1.2. Fondų mokesčiai ir išlaidos	Žinoti išlaidas ir mokesčius, susijusius su investavimu ir pensijų fondais: sandorių sąnaudas, saugojimo mokesčius, fondo valdymo mokesčius (fiksuočius ir sėkmės mokesčius), platinimo ir išpirkimo mokesčius, bendrąjį išlaidų koeficientą	A	A	C	-	-
5.2. Investiciniai fondai	5.2.1. Fondų rūšys pagal turto klasę	Suprasti ir paaiškinti pagrindines pinigų rinkos, obligacijų, akcijų ir žaliavų fondų savybes	A	C	C	-	-
	5.2.2. Alternatyvaus investavimo fondai	Suprasti ir paaiškinti pagrindines rizikos draudimo fondų, privataus kapitalo fondų ir nekilnojamojo turto fondų savybes – jų teisinę sistemą, likvidumo apribojimus, vertinimo dažnį bei prekybos fondo investiciniais vienetais apribojimus	C	-	R	-	-
	5.2.3. Investicinių fondų teisinė struktūra	Žinoti ir paaiškinti pagrindines įvairių fondų teisinės struktūros savybes: atvirojo tipo fondų, uždarojo tipo fondų, KIPVPS (UCITS), investicinių kintamojo kapitalo bendrovių, specializuotų investicinių fondų, alternatyvaus investavimo fondų	A	-	-	-	-
	5.2.4. Fondų vienetų klasių rūšys	Suprasti skirtumą tarp kaupiamojo ir paskirstomojo tipo investicinių vienetų klasių. Suprasti skirtumą tarp mažmeninių ir institucinių investicinių vienetų klasių.	C	C	-	-	-
	5.2.5. Investicinių fondų mokestinės aplinkos vertinimas	Suprasti ir paaiškinti už dividendus, palūkanas ir kapitalo prieaugį mokamus mokesčius valstybei	A	A	-	-	-
	5.2.6. Prekyba investicinių fondų vienetais	Žinoti ir paaiškinti prekybos investicinių fondų vienetais procesą: paslaugų teikėjus, pavedimo pateikimą, kainodarą (GAV), patvirtinimą, atsiskaitymo ciklą, prekybos terminus	A	A	R	-	-
5.3. Pensijų kaupimo sistema	5.3.1. Pensijų kaupimo sistemos sukūrimas, ilgalaikis tikslas ir jos dalyvių poreikiai	Suprasti sąvoką „pensijų pakopa“ ir kaip veikia I, II ir III pakopų pensijų kaupimo sistema	C	-	C	C	-
		Suprasti ilgalaikę dalyvavimo pensijų kaupimo sistemoje naudą ir pajamų šaltinius sulaukus pensinio amžiaus	C	-	C	C	-
		Suprasti socialinius, ekonominius ir demografinius veiksnius (pvz., visuomenės senėjimą, gimstamumą, emigraciją), darančius įtaką pensijų kaupimo sistemai (ir suvokti, kaip ši įtaka daroma)	C	-	C	C	-
	5.3.2. I pakopos pensija	Suprasti I pakopos pensijų kaupimo sistemos struktūrą ir finansavimą	C	-	R	R	-

Skyrius	Vertinimo punktai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
		Suprasti bendrąsias senatvės pensijos apskaičiavimo taisykles ir veiksnius, nuo kurių priklauso senatvės pensijos dydis	C	-	C	C	-
		Suprasti, kaip I pakopos pensijos dydis priklauso nuo dalyvavimo II pakopos pensijų sistemoje	A	-	R	-	-
	5.3.3. II pakopos pensija	Paaiškinti įmokų į II pakopos pensijų fondus dydžius	A	-	-	-	-
		Suprasti skirtumus tarp veikiančių pensijų fondų (pensijų fondų grupės, investavimo strategijos ir investicijų rizikos lygis), įskaitant pensijų fondų pasirinkimo ir keitimo principus (strategija taikant gyvenimo ciklo metodą)	C	-	-	-	-
		Suprasti išmokų principus (vienkartinės pensijos išmokos, periodinės išmokos, anuitetai) ir pagrindinius jų gavimo reikalavimus	C	-	-	-	-
	5.3.4. III pakopos pensija	Gebėti įvertinti klientų poreikį dalyvauti III pakopos pensijų fonduose	A	-	-	-	-
		Žinoti rinkoje siūlomų III pakopos pensijų fondų produktų skirtumus ir gebėti juos palyginti: a) III pakopos pensijų fondai (investavimo strategijos, investicijų rizikos lygiai), įskaitant pensijų fondo pasirinkimo ir keitimo principus (strategija taikant gyvenimo ciklo metodą); b) investicinis gyvybės draudimas, skirtas pensijai kaupti	A	-	-	-	-
		Gebėti suprasti taikomas mokestines lengvatas, susijusias su III pakopos pensijų produktais.	A	-	-	-	-
	5.3.5. Tarpvalstybinės galimybės	Žinoti pensijų santaupų perkėlimo iš vienos valstybės į kitą galimybes	R	-	-	-	-

6. Draudimo produktai

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
6.1. Ne gyvybės draudimas	6.1.1. Draudimo produktai	Žinoti pagrindines privatiems asmenims skirto mokėjimų apsaugos draudimo savybes ir draudimo apsaugą	-	-	-	-	C
		Apibūdinti pagrindines tipinio privalomojo transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo savybes ir apimtį	-	-	-	-	C
		Žinoti pagrindines privatiems asmenims skirto transporto priemonių draudimo (kasko) savybes ir draudimo apsaugą	-	-	-	-	C
		Apibūdinti pagrindines tipinio būsto draudimo (pastatų ir turto) savybes ir apimtį	-	-	-	-	C

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
		Apibūdinti pagrindines tipinio kelionių draudimo savybes ir apimtį	-	-	-	-	C
		Apibūdinti pagrindines tipinio draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir kritinių ligų draudimo savybes ir apimtį	-	-	-	-	C
		Apibūdinti pagrindines tipinio privataus sveikatos draudimo savybes ir apimtį	-	-	-	-	C
	6.1.2. Ne gyvybės draudimo klientų poreikių įvertinimas	Apibūdinti įvairius draudimo sektoriaus klientų tipus, įskaitant jų poreikius ir reikalavimus	-	-	-	-	C
		Suprasti ir paaiškinti draudimo poreikį bei pagrindinę riziką, su kuria susiduria klientas (priklausomai nuo jo gyvenimo būdo ir kitų asmeninių aplinkybių)	-	-	-	-	C
		Gebėti paaiškinti klientui franšizės (išskaitos) poveikį jo interesams, nepakankamą apdraudimą ir perteklinį draudimą, jei tai numatyta draudimo sutartyje	-	-	-	-	C
		Žinoti, kada reikia pateikti draudimo produkto informacijos dokumentą, ir žinoti šio dokumento privalomąjį turinį ir formą	-	-	-	-	R
	6.1.3. Draudimo sutarčių teisė	Paaiškinti, kaip draudimo sutartis gali ir privalo būti pakeista arba nutraukta, jei įvyksta kokių nors pasikeitimų (tapatybės duomenų, draudimo intereso pasikeitimas, rizikos padidėjimas ar sumažėjimas)	-	-	-	-	C
		Žinoti pagrindines draudimo sutartis reglamentuojančias taisykles bei pagrindines draudimo sutarčių šalių teises ir pareigas	-	-	-	-	R
		Žinoti svarbiausias draudimo sutartyse vartojamas sąvokas: „draudėjas“, „apdraustasis“ ir „draudimo interesas“	-	-	-	-	C
		Prisiminti, kurie aspektai privalo būti įtraukti į sutartį: apdraustoji rizika, draudimo objektas, draudimo suma	-	-	-	-	R
		Žinoti kliento pareigą informuoti draudimo bendrovę apie visas draudimo sutarčiai sudaryti reikšmingas aplinkybes	-	-	-	-	C
		Žinoti draudimo sutarties įsigaliojimo principus, įskaitant nuotoliniu būdu sudarytoms sutartims taikomus reikalavimus	-	-	-	-	C
		Žinoti draudimo sutarties nutraukimo taisykles	-	-	-	-	C
		Žinoti pasekmes draudimo sutarties vykdymui, jei klientas apgauna draudiką arba kitaip veikia nesąžiningai	-	-	-	-	C
		Žinoti ir gebėti paaiškinti bendrąją informaciją, pateikiamą prieš sudarant draudimo sutartį	-	-	-	-	A
	6.1.4. Mokesčių teisė	Žinoti gyventojų pajamų mokesčio taikymą draudimo išmokoms ne gyvybės draudimo atvejais	-	-	-	-	R

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
		Susipažinti su ne gyvybės draudimo produktų (pvz., asmens sveikatos draudimo arba draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir kt.), įsigytų fizinių arba juridinių asmenų, apmokestinimu	-	-	-	-	C
		Žinoti, kaip apmokestinamos gyventojų pajamos, kai gyventojas moka įmokas už sveikatos draudimą arba draudimą nuo nelaimingų atsitikimų	-	-	-	-	R
		Žinoti, kaip pridėtinės vertės mokesčiu apmokestinami ne gyvybės draudimo produktai ir draudimo tarpininkų paslaugos	-	-	-	-	R
		Įsidėmėti pridėtinės vertės mokesčio taikymą, kai pagal automobilio draudimo sutartį draudimo išmoka išmokama pinigais arba kompensuojant automobilio remonto paslaugas	-	-	-	-	R
	6.1.5. Žalos reguliavimas	Paaiškinti apgaulingų prašymų mokėti draudimo išmokas ir situacijų, kai draudimo rizika atsirado dėl draudėjo, apdrausitojo ar trečiojo asmens veikimo bloga valia, pasekmes	-	-	-	-	C
		Paaiškinti Transporto priemonių draudikų biuro funkciją nagrinėjant žalas	-	-	-	-	R
		Paaiškinti likutinės turto vertės vaidmenį reguliuojant žalą	-	-	-	-	C
		Apibūdinti draudikams suteiktas žalos išieškojimo priemones	-	-	-	-	C
6.2. Gyvybės draudimas	6.2.1. Gyvybės draudimo ir taupymo produktai	Atskirti draudimo principu pagrįstus investicinius draudimo produktus nuo kitų gyvybės draudimo produktų	-	-	A	A	-
		Suprasti, kas yra garantuota palūkanų norma kaupiamojo gyvybės draudimo atveju	-	-	C	R	-
		Žinoti tradicinio gyvybės draudimo sutarties su garantuota palūkanų norma tipinę mokesčių struktūrą	-	-	C	C	-
		Žinoti investicinio gyvybės draudimo sutarties tipinę mokesčių struktūrą	-	-	C	-	-
		Žinoti universalios gyvybės draudimo sutarties tipinę mokesčių struktūrą	-	-	C	-	-
		Suprasti dalyvavimo pelne elemento tikslą	-	-	C	-	-
		Žinoti draudėjui kylančią riziką pasirašius tradicinio, investicinio arba universalios gyvybės draudimo sutartį	-	-	C	-	-
	6.2.2. Garantijos	Suprasti grynosios įmokos sąvoką	-	-	C	C	-
		Žinoti gyvybės draudimo produktų privalumus (tai išlaikytinių apsauga, pajamų apsauga, paveldėjimo planavimas, ilgalaikė priežiūra, nuoseklus taupymas)	-	-	C	C	-
		Atskirti garantuotas išmokas nuo negarantuotų	-	-	A	A	-

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
	6.2.3. Finansinė rizika	Atskirti garantuotas draudimo įmokas nuo negarantuotų	-	-	A	A	-
		Suvokti investicinės vertės nepastovumo koncepciją	-	-	A	-	-
		Suprasti, kaip DPPIP sutartį pasirašiusį draudėją veikia finansinė rizika	-	-	A	-	-
	6.2.4. Gyvybės draudimo klientų poreikių įvertinimas	Suprasti, jog klientui apie draudimo produktą privaloma pateikti informacija turi būti tiksli, objektyvi ir pateikta suprantama forma, kad remdamasis ja klientas galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą	-	-	A	A	-
		Suprasti, kada būtina įvertinti draudimo produkto tinkamumą klientui, paprašyti kliento pateikti informaciją ir apibūdinti jo investavimo patirtį. Žinoti, kaip elgtis, jeigu draudimo produktas nėra tinkamas arba klientas nepateikė reikalingos informacijos	-	-	A	-	-
		Žinoti, kada reikia pateikti pagrindinį draudimo informacijos dokumentą, ir žinoti jo privalomąjį turinį bei formą	-	-	C	-	-
	6.2.5. Draudimo sutarčių teisė	Žinoti pagrindines draudimo sutartis reglamentuojančias taisykles ir pagrindines draudimo sutarčių šalių teises ir pareigas	-	-	C	C	-
		Žinoti svarbiausias draudimo sutartyse vartojamas sąvokas: „draudėjas“, „apdraustasis“, „naudos gavėjas“, „draudimo interesas“, „draudimo rizika“, „draudimo objektas“, „draudimo išmoka“ ir „išperkamoji suma“	-	-	C	C	-
		Prisiminti, kokius duomenis privaloma įtraukti į sutartį (pavyzdžiui, apdrausta rizika, draudimo objektas, draudimo suma)	-	-	R	R	-
		Žinoti kliento pareigą informuoti draudiką apie visą draudimo sutarties sudarymui reikšmingą informaciją	-	-	C	C	-
		Žinoti pagrindines draudimo sutartis reglamentuojančias taisykles ir pagrindines draudimo sutarčių šalių teises ir pareigas	-	-	C	C	-
		Žinoti draudimo sutarties įsigaliojimo tvarką, įskaitant nuotoliniu būdu sudarytų sutarčių specifiką	-	-	C	C	-
		Žinoti draudimo sutarties pasibaigimo ir nutraukimo taisykles	-	-	C	C	-
		Žinoti ir gebėti paaiškinti bendrąją informaciją, kurią būtina pateikti klientui prieš sudarant draudimo sutartį	-	-	A	A	-
6.2.6. Interesų konfliktai gyvybės draudime	Žinoti, kada klientui turi būti atskleisti bendrojo pobūdžio interesų konfliktų šaltiniai	-	-	R	R	-	
	Suprasti interesų konfliktų valdymo politiką	-	-	R	R	-	

Skyrius	Vertinimo kriterijai	Žinių tikslas	Žinių lygis				
			IA	IIP	IIA	LIA	NLIA
	6.2.7. Mokesčių teisė	Žinoti gyventojų pajamų mokesčio taikymo draudimo išmokai pagrindus	-	-	R	R	-
		Žinoti, kuo skiriasi verslo subjektų ir fizinių asmenų įsigytų gyvybės draudimo produktų apmokestinimas	-	-	C	C	-
		Žinoti, kaip apmokestinamos gyventojų pajamos, kai gyventojas moka investicinio gyvybės draudimo įmokas	-	-	C	C	-
		Žinoti, kaip pridėtinės vertės mokesčiu apmokestinami gyvybės draudimo produktai ir draudimo tarpininkų paslaugos	-	-	R	R	-
		Žinoti, kokiais atvejais kapitalo prieaugis apmokestinamas gyventojų pajamų mokesčiu gyvybės draudimo atveju	-	-	R	-	-

